

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 10 Οκτωβρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Ελένη Σβολοπούλου, Πρόεδρος, Γερασιμούλα – Μαρία Δρακονταειδή, Μέλος και Σωτηρία Σταματοπούλου, Μέλος και Εισηγήτρια.

Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 21-8-2023 και με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ 1277/21.8.2023 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στο ... οδός ... αριθ. ... όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), που εδρεύει στην ... οδός ... αριθ. ... , όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», που εδρεύει στη ... όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση των με αριθμό ... αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες επικυρώθηκαν τα Πρακτικά ... της Επιτροπής του διαγωνισμού, κατά το μέρος που με τις αποφάσεις αυτές η εταιρεία «...» αναδείχθηκε προσωρινή και εν συνεχεία οριστική ανάδοχος.

Υπέρ του κύρους και της διατήρησης της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής άσκησε παρέμβαση η άνω παρεμβαίνουσα εταιρεία, με αίτημα την απόρριψη της προσφυγής.

Η συζήτηση άρχισε, αφού το Κλιμάκιο άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο ποσού 1.175,00€, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017 και με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, ποσού 235.000,00 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α. (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ...).

2. Με την υπ' αριθ. πρωτ. ... Διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την επιλογή αναδόχου για την «...», για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 235.000,00€ χωρίς ΦΠΑ (και 291.400,00€ με ΦΠΑ), με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής. Σύμφωνα με το άρθρο 1.3 της Διακήρυξης το αντικείμενο της σύμβασης είναι η ... 1) ... 2) ... 3) ... Η αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης δίνεται στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής. Η προκήρυξη της σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα προς δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 8-11-2022, ενώ το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 11-11-2022 με μοναδικό ΑΔΑΜ ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ υπό τον συστημικό αριθμό ...

3. Σύμφωνα με τη Διακήρυξη, ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ορίστηκε η 9-12-2022 και ως ημερομηνία αποσφράγισης αυτών η 12-12-2022. Στον διαγωνισμό έλαβαν μέρος πέντε (5) οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα και η παρεμβαίνουσα. Με την υπ' αριθ. ... απόφαση του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής επικυρώθηκαν τα Πρακτικά δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικών και οικονομικών προσφορών και αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος της σύμβασης η εταιρεία «...», καθώς προσέφερε τη χαμηλότερη τιμή, σύμφωνα με το κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης. Η παρεμβαίνουσα εταιρεία «...» κατατάχθηκε δεύτερη και η προσφεύγουσα τρίτη. Εν συνεχεία, με την υπ' αριθ. ... απόφαση του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής επικυρώθηκε το με αριθ. πρωτ. ... Πρακτικό της Επιτροπής του διαγωνισμού που αφορά στα δικαιολογητικά κατακύρωσης και η άνω εταιρεία «...» αναδείχθηκε οριστική ανάδοχος. Η προσφεύγουσα και η παρεμβαίνουσα άσκησαν προδικαστικές προσφυγές κατά της απόφασης οριστικής κατακύρωσης, επί των οποίων εκδόθηκαν οι με αριθ. 641, 642/2023 αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ. Κατά των αποφάσεων αυτών, ασκήθηκαν από την προσφεύγουσα και την παρεμβαίνουσα εταιρεία αιτήσεις αναστολής και ακύρωσης, επί των οποίων εκδόθηκαν οι με αριθ. ... αποφάσεις του ... (Τμήμα ...). Σε συνέχεια των ανωτέρω, στις 13-7-2023, η Επιτροπή του

Αριθμός απόφασης: 1540 /2023

διαγωνισμού, με το Πρακτικό ... σε συμμόρφωση προς τις ανωτέρω με αριθ. ... αποφάσεις του ... , και με δεδομένο ότι η προσφορά της εταιρείας «... ...» είχε απορριφθεί σύμφωνα με τις υπ' αριθ. 641,642/2023 αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ, επαναπροσδιόρισε τον πίνακα κατάταξης των οικονομικών φορέων, θέτοντας πρώτη την εταιρεία «...», ήδη παρεμβαίνουσα, και δεύτερη την προσφεύγουσα. Το ως άνω Πρακτικό επικυρώθηκε με την υπ' αριθ. πρωτ. ... απόφαση του ΔΣ της αναθέτουσας αρχής. Τέλος, με την υπ' αριθ. πρωτ. ... απόφαση του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής εγκρίθηκε το Πρακτικό ... της Επιτροπής του διαγωνισμού και η παρεμβαίνουσα εταιρεία «...» αναδείχθηκε οριστική ανάδοχος. Κατά της τελευταίας αυτής απόφασης οριστικής κατακύρωσης, στην οποία ενσωματώνεται κατ' άρθρο 100 του ν. 4412/2016 και 3.3.1 της Διακήρυξης η προηγηθείσα απόφαση ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, στρέφεται η προσφεύγουσα και ζητά την ακύρωσή της κατά τα ειδικότερα προβαλλόμενα με την προσφυγή.

4. Ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του (...), της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης, της νομικής φύσης και της δραστηριότητας της αναθέτουσας αρχής, καθώς και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, η δε Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

5. Η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, αφού η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις **9-8-2023**, και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις **21-8-2023**, δηλαδή εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης απόφασης (κατ' ακριβή διατύπωση κατά παρέκταση στην αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα, δεδομένου ότι η καταληκτική δεκαήμερη προθεσμία άσκησης της προσφυγής συνέπιπτε με το Σάββατο 19-8-2023), ενώ επίσης ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ 39/2017 και είναι ψηφιακά υπογεγραμμένη. Τέλος, η προσφεύγουσα, η οποία κατατάχθηκε δεύτερη σε σειρά μειοδοσίας, μετ' εννόμου συμφέροντος στρέφεται κατά της αποδεκτής προσφοράς της

Αριθμός απόφασης: 1540 /2023

οριστικής αναδόχου, ήδη παρεμβαίνουσας, επιδιώκοντας ευλόγως την απόρριψη της προσφοράς της και την ανάληψη της σύμβασης.

6. Η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε στις 21-8-2023 την προσφυγή στους συμμετέχοντες και θιγόμενους από τυχόν αποδοχή της, προκειμένου να ασκήσουν ενδεχομένως το προβλεπόμενο δικαίωμα παρέμβασής τους.

7. Η παρεμβαίνουσα και αναδειχθείσα οριστική ανάδοχος άσκησε εν γένει παραδεκτώς με κατάθεση στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και εμπρόθεσμα, στις 29-8-2023, την με ίδια ημερομηνία παρέμβασή της και με πρόδηλο έννομο συμφέρον, καθώς έχει αναδειχθεί οριστική ανάδοχος και η προσφυγή βάλλει κατά της αποδοχής της προσφοράς της.

8. Με την υπ' αριθ. 1532/2023 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου ορίστηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία εξέτασης της προσφυγής και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλλει τις απόψεις της.

9. Η αναθέτουσα αρχή απέστειλε εμπροθέσμως στις 4-9-2023 στην ΕΑΔΗΣΥ τις με αριθ. πρωτ. ... απόψεις της επί της προσφυγής αντίστοιχα, τις οποίες κοινοποίησε αυθημερόν (4-9-2023) στους συμμετέχοντες, αιτούμενη την απόρριψη της προσφυγής για τους εκεί ειδικώς αναφερόμενους λόγους. Επί των άνω απόψεων της αναθέτουσας αρχής και προς αντίκρουσή τους, καθώς και προς αντίκρουση της ασκηθείσας παρέμβασης, η προσφεύγουσα υπέβαλε νόμιμα και εμπρόθεσμα στις 11-9-2023, δηλαδή εντός της αποκλειστικής πενθήμερης προθεσμίας του άρθρου 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016 (κατ' ακριβή διατύπωση κατά παρέκταση στην αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα, καθώς η καταληκτική πενθήμερη προθεσμία συνέπιπτε με το Σάββατο 9-9-2023), το με ίδια ημερομηνία συμπληρωματικό Υπόμνημά της.

10. Σε συνέχεια των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, και του άρθρου 3 του π.δ. 39/2017, είναι τύποις παραδεκτή και πρέπει να εξεταστούν στην ουσία της.

Αριθμός απόφασης: 1540 /2023

11. Με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή προβάλλεται ότι μη νομίμως έγιναν δεκτά τα δικαιολογητικά κατακύρωσης της παρεμβαίνουσας, διότι, τα πιστοποιητικά ISO/IEC 27001:2013, ISO 39001:2012 και 37001:2016, που προκόσμισε, προέρχονται από φορέα πιστοποίησης - την, ο οποίος δεν είναι πιστοποιημένος από το ΕΣΥΔ ή φορέας διαπίστευσης - μέλος της αντίστοιχης Αμοιβαίας Αναγνώρισης (M.L.A), όπως ρητώς απαιτείται από τους όρους 2.2.7 και 2.2.9.2, B.5 της Διακήρυξης. Κατ' αρχάς σημειώνεται ότι ο λόγος αυτός παραδεκτώς προβάλλεται με την υπό εξέταση προσφυγή, καθώς τόσο με τις υπ' αριθ. 641, 642/2023 αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ (επί της πρώτης προσφυγής της νυν προσφεύγουσας) όσο και με την απ' αριθ. ... απόφαση του ... ο οικείος λόγος, που είχε προβληθεί στο πλαίσιο της πρώτης προσφυγής, είχε απορριφθεί ως ανεπικαίρως προβαλλόμενος στο στάδιο εκείνο, και άρα δεν είχε εξεταστεί στην ουσία του.

12. Η **αναθέτουσα αρχή** με τις απόψεις της αντιτάσσει ότι η εταιρεία "... " είναι διαπιστευμένη από φορέα διαπίστευσης, μέλος της αντίστοιχης συμφωνίας Αμοιβαίας Αναγνώρισης (M.L.A). Ειδικότερα, **ο φορέας ..., με έδρα τις ...** , ο οποίος εν προκειμένω έχει διαπιστεύσει τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Πιστοποίησης «... ..», με έδρα την ... , είναι αναγνωρισμένο μέλος της Διεθνούς Συμφωνίας Αναγνώρισης (...), η οποία περιλαμβάνει τόσο την Ευρώπη όσο και την Αμερική και τις χώρες της Ασίας και έχει υπογράψει τη διεθνή συμφωνία αμοιβαίας αναγνώρισης του Διεθνούς Φόρουμ Διαπίστευσης (...). Ως εκ τούτου, ενόψει της συμμετοχής του στην ανωτέρω συμφωνία αμοιβαίας αναγνώρισης, τα πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από τον διαπιστευμένο από τον ... φορέα πιστοποίησης, δηλαδή από την , πληρούν τους όρους των άρθρων 2.2.7 και 2.2.9.2 περ. B5 της Διακήρυξης.

13. Η **παρεμβαίνουσα** αντικρούει τις αιτιάσεις της προσφυγής, υποστηρίζοντας ότι τα υποβληθέντα πιστοποιητικά του φορέα πιστοποίησης «... ..» είναι σύμφωνα με τους όρους και τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, διότι ο φορέας διαπίστευσης ..., με έδρα τις ... , ο οποίος εν προκειμένω έχει διαπιστεύσει τον ευρωπαϊκό οργανισμό πιστοποίησης «... ..», με έδρα την ... είναι αναγνωρισμένο μέλος της Διεθνούς Συμφωνίας Αναγνώρισης (...). Δεδομένης της συμμετοχής και της ΕΣΥΔ και του ... στη συμφωνία αμοιβαίας

Αριθμός απόφασης: 1540 /2023

αναγνώρισης (...) του Διεθνούς Φόρουμ Διαπίστευσης (...), τα πιστοποιητικά, που χορηγούνται από οργανισμούς πιστοποίησης διαπιστευμένους από τους φορείς διαπίστευσης που είναι μέρη της σύμβασης, αναγνωρίζονται από όλα τα συμβαλλόμενα μέρη της και συνεπώς και από το ΕΣΥΔ. Επιπλέον, υποστηρίζει ότι στο άρθρο 2.2.7 της Διακήρυξης προβλέπεται ότι ο Φορέας Διαπίστευσης θα πρέπει να είναι το ΕΣΥΔ ή Φορέας Διαπίστευσης της Ευρώπης, αλλά με την υποχρέωση να είναι μέλος της Διεθνούς Συμφωνίας Αμοιβαίας Αναγνώρισης ... Η προϋπόθεση αυτή συντρέχει στην περίπτωση της εταιρίας, διότι ο Φορέας Διαπίστευσης ..., είναι μέλος της Διεθνούς Συμφωνίας Αμοιβαίας Αναγνώρισης, η οποία περιλαμβάνει τόσο την Ευρωπαϊκή όσο και Αμερικανική Ήπειρο. Τέλος, η παρεμβαίνουσα προβάλλει ότι, ακόμη και εάν ήθελε κριθεί ότι οι επίμαχες πιστοποιήσεις δεν πληρούν τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, η προσφορά της δεν είναι άνευ ετέρου απορριπτέα, αλλά η αναθέτουσα αρχή οφείλει, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 103 του ν. 4412/2016, να την καλέσει προς συμπλήρωση των ελλειπόντων ή ελλιπών εγγράφων.

14. Στον ν. 4412/2016 και συγκεκριμένα **στο άρθρο 56** με τίτλο «Εκθέσεις δοκιμών, πιστοποίηση και άλλα αποδεικτικά μέσα (άρθρο 44 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» προβλέπεται ότι «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να προσκομίζουν έκθεση δοκιμών από οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης ή πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί από τέτοιον οργανισμό ως αποδεικτικό μέσο συμμόρφωσης με απαιτήσεις ή κριτήρια που αναφέρονται στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης. Αν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από συγκεκριμένο οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης, οφείλουν να δέχονται επίσης πιστοποιητικά από άλλους ισοδύναμους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης είναι ένας οργανισμός ο οποίος πραγματοποιεί δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων βαθμονομήσεων, δοκιμών, πιστοποίησης και επιθεώρησης και είναι διαπιστευμένος, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. 2.

Αριθμός απόφασης: 1540 /2023

Οι αναθέτουσες αρχές δέχονται και άλλα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, εκτός από αυτά που αναφέρονται στην παρ. 1, όπως τον τεχνικό φάκελο του κατασκευαστή, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν έχει πρόσβαση στα πιστοποιητικά ή στις εκθέσεις δοκιμών που αναφέρονται στην παράγραφος 1 ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, υπό τους όρους ότι για την αδυναμία πρόσβασης δεν ευθύνεται ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας και ότι ο ίδιος αποδεικνύει ότι τα προς παροχή έργα, αγαθά και ... πληρούν τις απαιτήσεις ή τα κριτήρια που ορίζονται στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης. 3. [..]».

Περαιτέρω, στο **άρθρο 82** με τίτλο «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης (άρθρο 62 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» προβλέπεται ότι «1. Οι αναθέτουσες αρχές, εάν απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες, **παραπέμπουν σε συστήματα διασφάλισης ποιότητας τα οποία βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς.** Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη. Επίσης, κάνουν δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας. 2. Εάν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που να βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με συγκεκριμένα συστήματα ή πρότυπα όσον αφορά την περιβαλλοντική διαχείριση, παραπέμπουν στο σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS) της Ένωσης ή σε άλλα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχουν αναγνωριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1221/2009 ή σε άλλα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης βασισμένα σε

Αριθμός απόφασης: 1540 /2023

αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα που έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη. Όταν ο οικονομικός φορέας τεκμηριωμένα δεν έχει πρόσβαση στα εν λόγω πιστοποιητικά ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται επίσης άλλα αποδεικτικά μέσα μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα συγκεκριμένα μέτρα είναι ισοδύναμα με εκείνα που απαιτούνται βάσει του εφαρμοστέου συστήματος ή του προτύπου περιβαλλοντικής διαχείρισης. 3.....».

15. Οι ανωτέρω διατάξεις, όπως έχουν προσφάτως ερμηνευθεί (βλ. **ΣΤΕ Δ' τμήμα 1939/2022**, ν. 3900/2010- Πρότυπη Δίκη) έχουν την έννοια ότι οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να προσκομίσουν, ως αποδεικτικά μέσα συμμόρφωσης με τα ζητούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, πιστοποιητικά εκδιδόμενα από φορείς διαπιστευμένους σύμφωνα με τον Κανονισμό 765/2008, δηλαδή από φορείς εγκατεστημένους σε κράτος μέλος και διαπιστευμένους από τον εθνικό οργανισμό διαπίστευσης του κράτους μέλους εγκατάστασης και όχι από φορείς εγκατεστημένους σε τρίτες χώρες και διαπιστευμένους από οργανισμούς διαπίστευσης τρίτου κράτους, **ανεξαρτήτως εάν οι τελευταίοι αυτοί οργανισμοί έχουν υπογράψει διεθνή σύμβαση αναγνώρισης, στην οποία έχει συμβληθεί και ο εθνικός οργανισμός διαπίστευσης.** Συναφώς, με την απόφαση του ΔΕΕ C-142/20, Analisi Garacciolo Srl, σε απάντηση προδικαστικού ερωτήματος, που ανέκυψε επί διαφοράς σχετικά με το κύρος διαπίστευσης που είχε χορηγήσει οργανισμός διαπίστευσης τρίτου κράτους σε οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης εγκατεστημένο σε κράτος μέλος, προκειμένου να εγγραφεί σε μητρώο διαπιστευμένων οργανισμών του κράτους αυτού, έγινε δεκτό ότι οι διατάξεις του Κανονισμού 765/2008, ερμηνευόμενες σύμφωνα με τους αναφερόμενους στο προοίμιο σκοπούς του, δεν επιτρέπουν, πλην των εξαιρέσεων που προβλέπονται σχετικά με τη δυνατότητα διασυνοριακής διαπίστευσης, σε οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης να υποβάλει αίτηση διαπίστευσης σε διαφορετικό οργανισμό διαπίστευσης από τον έναν

Αριθμός απόφασης: 1540 /2023

και μόνο οργανισμό διαπίστευσης του κράτους μέλους, στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο οργανισμός αξιολόγησης. Ωσαύτως, οι ίδιες διατάξεις δεν επιτρέπουν στον οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης να λάβει διαπίστευση από εγκατεστημένο σε τρίτο κράτος οργανισμό, προκειμένου να ασκήσει τη δραστηριότητά του στο έδαφος της Ένωσης (βλ. σκ. 32), ακόμη και όταν ο οργανισμός διαπίστευσης του τρίτου κράτους εγγυάται την τήρηση των διεθνών προτύπων και αποδεικνύει, μεταξύ άλλων μέσω συμφωνιών αμοιβαίας αναγνώρισης, ότι έχει χαρακτηρισμό ισοδύναμο προς τον εθνικό οργανισμό διαπίστευσης. Τούτο, διότι η συμφωνία περί αμοιβαίας αναγνώρισης στο πλαίσιο των διεθνών αυτών φορέων αφορά την αναγνώριση των πιστοποιητικών συμμόρφωσης, που εκδίδουν οντότητες διαπιστευμένες από τα μέρη της συμφωνίας, προκειμένου να διευκολυνθεί το διεθνές εμπόριο, και όχι την αναγνώριση της ισοδυναμίας των χαρακτηρισμών των εθνικών οργανισμών διαπίστευσης, κατά το άρθρο 11 παρ. 2 του Κανονισμού 765/2008, η οποία διασφαλίζει ότι ο οργανισμός διαπίστευσης πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού.

16. Στην υπό εξέταση Διακήρυξη, που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους συμμετέχοντες, σε σχέση με το τιθέμενο εν προκειμένω ζήτημα προβλέπονται τα ακόλουθα:

Στον **όρο 2.2.7** της Διακήρυξης «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» ορίζεται ότι: *«Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης απαιτείται να διαθέτουν Πιστοποιητικά πιστοποιημένου φορέα από το ΕΣΥΔ, που να βεβαιώνουν ότι λειτουργούν με τα κάτωθι απαιτούμενα πιστοποιητικά και προδιαγραφές: ISO 9001:2015 ή ισοδύναμο στο πεδίο εφαρμογής, ή ισοδύναμο αυτού για την παροχή, ΕΛΟΤ 1801:2008 ή νεότερο ή ισοδύναμο, OHSAS 18001:2007 ή νεότερο ή ισοδύναμο για το σύστημα διαχείρισης υγείας και ... στην εργασία, ISO 27001:2013 ή ισοδύναμο, σχετικά με Συστήματα διαχείρισης ... πληροφοριών, ISO 37001: 2016 ή ισοδύναμο, σχετικά με Σύστημα διαχείρισης κατά της δωροδοκίας, ISO 14001:2015 ή ισοδύναμο, σχετικά με Συμμόρφωση εφαρμογής Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης στο πεδίο εφαρμογής, σχεδιασμός - εγκατάσταση & συντήρηση*

ηλεκτρονικών συστημάτων ..., ISO 39001: 2012 ή ισοδύναμο, σχετικά με Συστήματα διαχείρισης οδικής ..., τα οποία οφείλουν να διατηρούν σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και τα οποία να έχουν εκδοθεί από επίσημα ινστιτούτα ελέγχου. Τα ως άνω πιστοποιητικά θα προσκομίζονται σε πρωτότυπο ή σε νόμιμα επικυρωμένο αντίγραφο και **θα πρέπει να έχουν εκδοθεί από φορέα διαπιστευμένο από το ΕΣΥΔ ή από φορέα διαπίστευσης μέλος της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (European Cooperation for ... - EA), μέλος της αντίστοιχης συμφωνίας Αμοιβαίας Αναγνώρισης (M.L.A.)**». Περαιτέρω, στο άρθρο 2.2.9 της Διακήρυξης προβλέπονται τα ακόλουθα **«[...]****2.2.9. «Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής»:** Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης, της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016 **[...]****2.2.9.1 «Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών»:** «Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα III, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986....». **«[...]****2.2.9.2. «Αποδεικτικά μέσα»:** Β. Για την απόδειξη της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρθρο 2.2.3 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τις παραγράφους 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά του παρόντος. **Η προσκόμιση των εν λόγω δικαιολογητικών γίνεται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.2 από τον προσωρινό ανάδοχο.** Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό

Αριθμός απόφασης: 1540 /2023

απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας[...].2.2.9.2. **B.5:** Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης της παραγράφου 2.2.7 **οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν κατά το στάδιο της κατακύρωσης, πιστοποιητικά πιστοποιημένου φορέα από το ΕΣΥΔ, που να βεβαιώνουν ότι λειτουργούν με τα κάτωθι απαιτούμε να πιστοποιητικά και προδιαγραφές: ...».**

17. Από την αρκούντως σαφή διατύπωση του όρου 2.2.7 της Διακήρυξης προκύπτει ότι τα πιστοποιητικά, που προσκομίζονται, πρέπει να έχουν εκδοθεί από φορέα διαπιστευμένο από το ΕΣΥΔ ή από φορέα διαπίστευσης μέλος της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (...), και μάλιστα μέλος της αντίστοιχης συμφωνίας Αμοιβαίας Αναγνώρισης (M.L.A.). Δηλαδή, απαιτείται ρητώς ο φορέας να έχει διαπιστευθεί είτε από το ΕΣΥΔ είτε από ευρωπαϊκό φορέα, που να είναι ταυτόχρονα και μέλος της συμφωνίας ... Εν προκειμένω, η παρεμβαίνουσα προσκόμισε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, για την απόδειξη πλήρωσης της απαίτησης του άρθρου 2.2.7, συνολικά έξι (6) πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης των φορέων «... ..» και «... ..». Ειδικότερα, προσκόμισε το ISO 18788:2015 της, το ISO/IEC 27001:2013 της, το BS 10012:2017+A1:2018 της, το ISO 2600:2010 της, το ISO 39001:2012 της και το ISO 37001:2016 της Από τα αναγραφόμενα στα πιστοποιητικά της, και συγκεκριμένα στα πιστοποιητικά ISO 18788:2015, ISO/ IEC 27001:2013, ISO 39001:2012 και 37001:2016, προκύπτει ότι η διεύθυνση του φορέα πιστοποίησης είναι η «...» και, επομένως, η έδρα του φορέα πιστοποίησης βρίσκεται στην ... Επιπλέον, κατά τους βάσιμους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, ο φορέας πιστοποίησης με την επωνυμία «... ..» δεν είναι διαπιστευμένος από το ΕΣΥΔ, όπως προκύπτει από τον σχετικό έλεγχο στον ιστότοπο του Οργανισμού (<https://...>). Το γεγονός αυτό άλλωστε επιβεβαιώνεται και από την ίδια την παρεμβαίνουσα. Ομοίως, επιβεβαιώνεται από την παρεμβαίνουσα, ότι ο ευρωπαϊκός φορέας πιστοποίησης «... ..» δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (...), και μάλιστα μέλος της αντίστοιχης συμφωνίας Αμοιβαίας Αναγνώρισης (M.L.A.). Το γεγονός ότι ο Φορέας ... με έδρα τις, που έχει διαπιστεύσει τον

Αριθμός απόφασης: 1540 /2023

Ευρωπαϊκό Οργανισμό Πιστοποίησης «... ..» με έδρα την ..., είναι μέλος του ... είναι άνευ νομικής επιρροής, αφού σε κάθε περίπτωση δεν είναι ο φορέας έκδοσης των κρίσιμων πιστοποιήσεων. Επιπλέον, ο ... αυτός φορέας διαπίστευσης ... δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση, όπως ρητώς απαιτείται από τη Διακήρυξη, ούτε εξάλλου η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται το αντίθετο, ενώ από τη Διακήρυξη απαιτείται σωρευτικά ο φορέας διαπίστευσης να είναι μέλος και της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση και μέλος της συμφωνίας Αμοιβαίας Αναγνώρισης (M.L.A.). Ενόψει των ανωτέρω, τα πιστοποιητικά, που προσκόμισε η παρεμβαίνουσα της, και συγκεκριμένα τα πιστοποιητικά ISO 18788:2015, ISO/ IEC 27001:2013, ISO 39001:2012 και 37001:2016 δεν πληρούν τις απαιτήσεις της Διακήρυξης και μη νομίμως έγιναν δεκτά. Αλυσιτελώς δε επικαλείται η παρεμβαίνουσα την με αριθ. 438/2022 απόφαση της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, ενόψει της αυτοτέλειας εκάστης διαγωνιστικής διαδικασίας, αλλά και διότι η κρίση της απόφασης εκείνης βασίστηκε στο ότι *«η Διακήρυξη δεν περιέχει ειδικό όρο σχετικά με την αποδοχή σχετικών πιστοποιητικών ανεξάρτητου φορέα διαπιστευμένου αποκλειστικά από το ΕΣΥΔ ή από φορέα διαπίστευσης κράτους μέλους της ΕΕ»*, όρος που υφίσταται εν προκειμένω. Πολύ περισσότερο, που σύμφωνα με την με αριθ. **1939/2022 απόφαση του ΣΤΕ** (που εκδόθηκε επί αίτησης αναστολής και ακύρωσης που ασκήθηκε κατά της 427/2022 απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ, ιδίου περιεχομένου με την επικαλούμενη από την παρεμβαίνουσα...) κρίθηκε, καθ' ερμηνεία των οικείων όρων της Διακήρυξης, ότι τα πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας, ακόμη και στην περίπτωση που δεν υφίσταται ειδικός όρος έκδοσής τους από φορέα διαπιστευμένο από το ΕΣΥΔ ή από ευρωπαϊκό φορέα διαπίστευσης, πρέπει να έχουν εκδοθεί από φορείς διαπιστευμένους σύμφωνα με τον Κανονισμό 765/2008, δηλαδή από φορείς εγκατεστημένους σε κράτος μέλος και διαπιστευμένους από τον εθνικό οργανισμό διαπίστευσης του κράτους μέλους εγκατάστασης. Κατόπιν των ανωτέρω, ο μόνος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που τα δικαιολογητικά κατακύρωσης της παρεμβαίνουσας έγιναν δεκτά ως πλήρη και σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης. Εξάλλου, εν προκειμένω, δεν δύναται να εφαρμοστεί το άρθρο 103 του ν. 4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, απορριπτομένων των οικείων αιτιάσεων

Αριθμός απόφασης: 1540 /2023

της παρεμβαίνουσας. Τούτο, διότι δεν πρόκειται για συμπλήρωση ελλειπόντων ή ελλιπών δικαιολογητικών κατακύρωσης, αλλά για αδυναμία οριστικής απόδειξης, όσων προαποδεικτικώς δήλωσε η παρεμβαίνουσα. Επομένως, η κλήση της κατ' άρθρο 103 του ν. 4412/2026 θα ισοδυναμούσε με ανεπίτρεπτη τροποποίηση της προσφοράς της.

18. Κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη με αριθ. ... απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής, καθώς και η ενσωματωθείσα σε αυτήν με αριθμό ... απόφαση, κατά το μέρος που έγιναν δεκτά τα δικαιολογητικά κατακύρωσης και η προσφορά της παρεμβαίνουσας. Η παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί. Να οριστεί η επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου της προσφεύγουσας (άρθρο 363 του ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη με αριθ. ... απόφαση του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής, καθώς και την ενσωματωθείσα σε αυτήν με αριθ. απόφαση, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου της προσφεύγουσας.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 10 Οκτωβρίου 2023 και εκδόθηκε στις 30 Οκτωβρίου 2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΥΡΙΑΖΗ